

ВЫКАНААННЕ ПРАГРАМЫ

2-16 01 02 “Дырыжыраванне (па напрамках)”*

Паступаючыя па напрамку **2-16 01 02-02 “Дырыжыраванне (акадэмічны хор)”** павінны:

- выканаць на фартэпіяна праграму з трох твораў розных жанраў: эцюд, паліфанія, п’еса;
- прачытаць з ліста на фартэпіяна нескладаную харавую партытуру ў простых памерах для жаночага або дзіцячага хору, двухрадковую, у скрыпічных ключах, 3-4-галосную, прасальфеджыраваць з тактыраваннем харавыя партыі гэтай партытуры;
- прадэманстраваць ўзровень прафесійных якасцяў: музычную памяць (кароткая вусная дыктоўка), рытм (паўтор рытмічнай паслядоўнасці), слыхавую культуру (інтэрвальныя і акордавыя ланцужкі: 6-8 звёнаў, двухразовае прайграванне);
- прадырыжыраваць нескладаны харавы твор з суправаджэннем ці без суправаджэння ў простых памерах, паказаўшы валоданне першапачатковымі элементамі дырыжорскай тэхнікі (аўфтакт, цэзура, здыманне), а таксама эмацыйны строй твора і яго характар;
- праспяваць два нескладаныя вакальныя творы (народная песня, раманс, аўтарская песня) у акадэмічнай манеры. Адзін з твораў без суправаджэння.
- прачытаць на памяць літаратурны твор (верш, урывак з прозы або байку), прадэманстраваўшы адсутнасць дэфектаў маўлення і разуменне мастацкага зместу твора.

2-16 01 31 “Інструментальнае выканальніцтва (па напрамках)”

Паступаючыя па напрамку **2-16 01 31-01 “Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- паліфанічны твор трохгалоснага складу («Трохгалосныя інвенцыі» І.С.Баха, «Добра тэмпераваны клавір»)
- твор буйной формы – Санатае *allegro* з класічнай санаты
- п’есу кантыленнага характару
- два эцюды на розныя віды тэхнікі
- гамы (дыезныя і бемольныя да 5 ключавых знакаў ўключна):
 - а) прамую, разыходную ў аб’ёме 4-х тактаў
 - б) у тэрцыі, дэцыму
 - в) храматычную – прамую і разыходную
- арпеджыю:
 - а) танічныя – кароткія, ламаныя, доўгія з абарачэннем
 - б) дамінантсэптакорд – кароткія, ламаныя, доўгія
 - в) зменшаны ўводны сэптакорд (аналагічна дамінантсэптакорду)
 - г) 4-х гуковыя акорды

Паступаючыя па напрамку **2-16 01 31-02 “Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-смычковыя інструменты)”**

на інструмент **“Скрыпка”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) ва ўмераным тэмпе (па 4, 8, 12 і 24 гукі legato) і арпеджыю (па 3,9 гукаў legato);
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сэксту і актаву ў межах першых трох пазіцый (па 1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ва ўмераным тэмпе;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п’есу (пажадана віртуознага характару).

на інструмент **“Альт”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) ва ўмераным тэмпе (па 4, 8, 12 і 24 гукі legato) і арпеджыю (па 3,9 гукаў legato);
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сэксту і актаву ў межах першых трох пазіцый (па 1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ва ўмераным тэмпе;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п’есу (пажадана віртуознага характару).

на інструмент **“Віяланчэль”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) ва ўмераным тэмпе (па 4, 8, 16 гукаў legato), штрыхі (дэташе, мартле, стаката, спіката, саціе) і арпеджыю ва ўмераным тэмпе;
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сэксту і актаву (па 1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ва ўмераным тэмпе;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п’есу.

на інструмент **“Кантрабас”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- гаму;
- эцюд;
- дзве рознахарактарныя п’есы ці нескладаны твор буйной формы.

Паступаючыя па напрамку **2-16 01 31-04 “Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя духавыя і ударныя інструменты)”**

на інструмент **“Флейта”, “Габой”, “Кларнет”, “Фагот”, “Валторна”, “Туба”, “Трамбон”, “Труба”, “Барытон”, “Саксафон”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы staccato і legato ва ўмераным тэмпе арпеджыю;
- эцюд;
- дзве п’есы (у тым ліку кантыленнага характару) ці часткі цыклічнага твора.

на інструмент **“Ударныя інструменты”** павінны прайсці гутарку і выканаць:
на ксілафоне:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы ва ўмераным тэмпе, арпеджыю;

- эцюд;
- дзве п’есы ці часткі цыклічнага твора.
на малым барабане:
- рытмічныя фігуры (“двойкі”, “тройкі”), рытмічныя камбінацыі;
- два эцюды.

Паступаючыя па напрамку **2-16 01 31-05 “Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра)»**

на інструмент **“Цымбалы”, “Балалайка”, “Домра”, “Мандаліна”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у тры актавы і арпеджыю ва ўмераным тэмпе;
- эцюд;
- твор буйной формы;
- два рознахарактарныя творы.

на інструмент **“Гітара”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у дзве актавы і арпеджыю ва ўмераным тэмпе;
- эцюд;
- твор буйной формы;
- два рознахарактарныя творы (адзін з якіх – паліфанічнага складу або з элементамі паліфаніі 16-18 стагоддзяў).

на інструмент **“Баян”, “Акардэон”**

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у 3-4 актавы і арпеджыю ва ўмераным тэмпе;
- эцюд;
- паліфанічны твор;
- твор буйной формы (саната, сонаціна, сюіта не менш 3-х частак);
- п’есу;
- апрацоўку народнай песні.

2-16 01 31 Спевы акадэмічныя

Паступаючыя на спецыяльнасць 2-16 01 31 “Спевы акадэмічныя”* павінны мець неабходныя вакальныя і музычныя здольнасці, сфарміраваны здаровы галасавы апарат, музычны слых, пачуццё рытму, музычную памяць.

У абітурыентаў не павінна быць устойлівых дэфектаў мовы, а таксама фізічных недахопаў, якія будуць перешкаджаць прафесійнай працы.

Паступаючыя павінны:

- выканаць на памяць два творы: народную песню і лёгкую арыю або раманс беларускіх, рускіх, заходніх кампазітараў;
- прачытаць на памяць літаратурны твор (верш, урывак з прозы або байку), прадэманстраваўшы адсутнасць дэфектаў маўлення і разуменне мастацкага зместу твора;
- выканаць танец (вальс ці польку);
- эцюд з уяўным прадметам;
- прайсці праверку дыяпазону голасу, музычных дадзеных.

* – усе паступаючыя на спецыяльнасць “Спевы акадэмічныя” да здачы экзаменаў праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніатара.

САЛЬФЕДЖЫА

Экзаменацыйныя патрабаванні ўстанаўліваюцца ў аб’ёме праграмы па сальфеджыа дзіцячых музычных школ.

Паступаючыя па напрамку “**Дырыжыраванне (акадэмічны хор)**”, па напрамку “**Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)**”; па напрамку “**Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты)**” на інструмент “**Скрыпка**”, “**Альт**”, “**Віяланчэль**” павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25 хвілін у аб’ёме 8 тактаў у мажорных ці мінорных танальнасцях з нескладаным рытмам і храматызмамі (памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў). Рытмічныя цяжкасці: сінкопы, трыёлі, ноты з кропкай, шаснаццатыя.
2. Праспяваць гаму да 5-ці знакаў: мажорную (натуральную, гарманічную) і мінорную (натуральную, гарманічную і меладычную).
3. Праспяваць у танальнасці:
 - ступені;
 - інтэрвалы з вырашэннем (характэрныя, трытоны);
 - акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх абарачэнні, дамінантсэптакорд і яго абарачэнні з вырашэннем, паменшаны сэптакорд VII ступені і малы сэптакорд VII з вырашэннем, сэптакорд II ступені).
4. Праспяваць ад гука ўверх і ўніз асобныя інтэрвалы і акорды, (указаныя ў п.3); сэптакорды VII і II ступені – толькі ўверх; павялічанае і паменшанае трохгуччы – уверх і ўніз з вырашэннем.
5. Вызначыць на слых:
 - інтэрвалы і акорды ад гука (адпаведна п.3);
 - інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (7 інтэрвалаў, 7 акордаў).
6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у памерах 2/4, 3/4, 4/4 (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамку “**Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра)**” на інструмент “**Баян**”, “**Акардэон**” павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25-30 хвілін у аб’ёме 8 тактаў, дыятанічны, у натуральным, гарманічным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатыя, пункцірны рытм, трыэль, сінкопы.
2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды – натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў пры ключы.
3. Праспяваць у танальнасці:
 - інтэрвалы з вырашэннем: трытоны (2 пары), характэрныя інтэрвалы (2 пары);
 - акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх абарачэнні, дамінантсэптакорд і яго абарачэнні з вырашэннем, павялічанае і паменшанае трохгуччы з вырашэннем).

4. Праспяваць ад гука ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, ўказаныя ў п.3.
5. Вызначыць на слых:
 - інтэрвалы, акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (6 інтэрвалаў, 6 акордаў);
6. Праспяваць незнаёмую мелодыю з ліста з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 4-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамку **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты)”** на інструмент **“Кантрабас”**, па напрамку **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя духавыя і ўдарныя інструменты) на інструмент “Флейта”, “Габой”, “Кларнет”, “Фагот”, “Валторна”, “Туба”, “Трамбон”, “Ударныя інструменты”** і па напрамку **“Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра)”** на інструмент **“Гітара”, “Домра”, “Балалайка”, “Цымбалы”** павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 30 хвілін у аб’ёме 8 тактаў, дыятанічны, у натуральным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры 2/4, 3/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатая, пункцірны рытм.
2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды – натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў у ключы.
3. Праспяваць у танальнасці:
 - павялічаную секунду, паменшаную сэптыму, трытоны з вырашэннем;
 - акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх абарачэнні, дамінантсэптакорд і яго абарачэнні з вырашэннем).
4. Праспяваць ад гука ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, указаныя ў п.3.
5. Вызначыць на слых:
 - інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (5 інтэрвалаў, 5 акордаў).
6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 3-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

2-21 04 31 Музыказнаўства

Паступаючыя на спецыяльнасць **“Музыказнаўства”** здаюць устыпныя іспыты па **сальфеджыя па двух раздзелах (пісьмовым і вусным), а таксама па музычнай літаратуры***.

Па **сальфеджыя** паступаючыя павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант у аб’ёме 8-10 тактаў, які ўключае ў меладычны малюнак: скачкі, храматызмы, розныя рытмічныя складанасці (сінкопы, пункцірны рытм, трыёлі).
2. Праспяваць у танальнасці (да 6-ці знакаў пры ключы):
 - гамы;
 - простыя дыятанічныя інтэрвалы; трытоны, характэрныя інтэрвалы з вырашэннем;
 - трохгуччы мажорныя і мінорныя, павялічанае і паменшанае і паменшанае трохгуччы з

вырашэннем;

– дамінантсэптакорд і яго абарачэнні; сэптакорды II ступені, уводны з
вырашэннем;

– паслядоўнасці акордаў і інтэрвалаў з прасцейшымі адхіленнямі ў роднаснях
танальнасці;

3. Праспяваць ад гука:

– простыя інтэрвалы, у тым ліку трытоны і характэрныя з наступным вырашэннем
ва ўсе магчымыя танальнасці;

– трохгуччы мажорныя і мінорныя з абарачэннямі;

– дамінантсэптакорд і яго абарачэнні; сэптакорды II ступені, уводны з
вырашэннем;

– павялічанае і паменшанае трохгуччы – з вызначэннем танальнасці і
вырашэннем.

4. Прачытаць з ліста аднагалосныя мелодыі з храматызмамі і мадуляцыямі ў
роднаснях танальнасці.

5. Зрабіць слыхавы аналіз інтэрвалаў (7-8 аднатанальна) і акордаў, узятых
ізалявана, а таксама ў паслядоўнасцях, з адхіленнямі ў роднаснях танальнасці.

Па **музычнай літаратуры** паступаючыя павінны:

– напісаць музычную віктарыну (10 урыўкаў з вывучаных твораў);

– расказаць аб творчым шляху кампазітара;

– зрабіць разбор музычнага твора.

Паступаючыя павінны паказаць сваю эрудыцыю ў галіне культуры і мастацтва,
разбірацца ў асноўных гістарычных падзеях.

* – Экзаменацыйныя патрабаванні ўстанаўліваюцца ў аб'ёме праграм па
сальфеджыя і музычнай літаратуры дзіцячых музычных школ.

2-15 02 01 ДЭКАРАТЫЎНА-ПРЫКЛАДНОЕ МАСТАЦТВА

МАЛЮНАК

Паступаючыя па напрамку **2-15 02 01 03 “Мастацкая апрацоўка дрэва” і 2-15 02
01 33 “Мастацкія вырабы з саломкі, льну, паперы”** павінны:

- напісаць нацюрморт з 2-3 прадметаў простых па форме, лакальных па
афарбоўцы, разнастайных па танальнасці і велічыніне фона драпіроўкі (адным з
прадметаў нацюрморта можа быць просты гіпсавы арнамент невысокага
рэльефу).

Асвятленне: кантраснае.

Матэрыял: аловак, папера.

Памер: 45 x 60 см.

Патрабаванні: абітурыенты павінны скампанаваць на аркушы паперы відарыс
нацюрморта, дакладна перадаць узаемнае размяшчэнне прадметаў, іх
прапорцыі, характар і форму ва ўмовах зададзенага асвятлення.

ЖЫВАПІС

Паступаючыя па напрамку **2-15 02 01 33 “Мастацкія вырабы з саломкі, льну, паперы”** павінны:

- напісаць нацюрморт з 3-4 прадметаў побыту нескладанай формы, лакальных па колеры, разнастайных па матэрыяле, на фоне аднакаляровай драпіроўкі.

Асвятленне: дзённае.

Матэрыял: акварэль, гуаш, папера ці кардон.

Памер: не больш 60 см па большаму боку.

Патрабаванні: абітурыенты павінны дакладна адлюстраваць характар, форму, каляровыя і тонавыя суадносіны прадметаў у прасторы.

СКУЛЬПТУРА

Паступаючыя па напрамку **2-15 02 01 03 “Мастацкая апрацоўка дрэва”** павінны:

- зрабіць копію барэльефнага арнаменту простаі формы: разетка, лотас і г.д.

Памер: не больш 50 x 50 см.

Матэрыял: гліна.

Патрабаванні: абітурыенты павінны дакладна адлюстраваць прапорцыі, характар і форму барэльефу.

КАМПАЗІЦЫЯ

Паступаючыя па напрамку **2-15 02 01 03 “Мастацкая апрацоўка дрэва” і 2-15 02 01 33 “Мастацкія вырабы з саломкі, льну, паперы”** павінны:

-выконваецца эскіз арнаменту ці фрыза з прапанаваных асобных, не звязаных паміж сабой прадметаў.

Матэрыял: на выбар абітурыента – акварэль, гуаш, папера, кардон.

Памер: не больш за 50 см па большаму боку.

Патрабаванні: абітурыенты павінны ў сваім эскізе выявіць рытмічную пабудову арнаменту або фрыза, прадэманстраваць разуменне структурных прынцыпаў арнаментальна-дэкаратыўнай кампазіцыі.